

Slutrapport

Återrapportering av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande projekt

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har kunnat genomföras med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå). Arbetet dokumenteras och efter insatsen lämnas en slutrapport till Brå.

Erfarenheterna från de olika projekten är många gånger intressanta för andra som arbetar med brottsförebyggande arbete och därför publicerar Brå ett urval av rapporterna på myndighetens webbplats.

För sakuppgifter och slutsatser står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/lokaltarbete

Slutrapport

”Värdegrundsarbete nu – för framtiden”

Norrevångsskolan i Eslöv

Kartläggning

Norrevångsskolan i Eslöv med integrerad särskola en skolanläggning med 970-talet elever och 140 personal har beslutat sig att arbeta fördjupat med värdegrundsfrågor och brottsprevention på hösten 2005 och framåt.

Bakgrunden till detta är att skolans ledning och dess elevvårdande resurser under lång tid i hög grad tagits i anspråk av ett litet antal elever, en del med brottsproblematik. Elever med andra mindre påträngande behov av stöd och uppmärksamhet har fått stå tillbaka. Skolan har drabbats av skadegörelse såväl yttre som inre. Osämja och mobbing, svordomar, könsord, sofistikerad uteslutning och gängtryck mot elever förkommer.

Elever tar ofta med fritidens konflikter till skolan något som påverkar så väl under visning som klimat. En jämförelsevis hög andel elever har inte nått upp till de basala kunskapskraven.

Åtgärder

Skolan behöver tydliggöra sitt lärande och fostrande uppdrag samt ta tag i sin image och profilera sig i närsamhället och för brukarna, eleverna och de vuxna i deras liv.

Samverkan inom skolan, mellan de olika enheterna/arbetslagen och mellan skola och föräldrar behöver förbättras i avsikt att uppnå samförstånd till förmån för eleverna. Alla vuxna runt eleverna, hemma eller i skolan, behöver enas om ett gemensamt förhållningssätt som ger den trygga ram för uppväxt och lärande som eleverna behöver. Att gemensamt arbeta med det grundläggande värderingar om vad som är rätt och fel ställs därmed i fokus.

Skolans värdegrundsarbete behöver konkretiseras. Personalens och föräldrars roller och medverkan i processen måste tydliggöras. Elever involveras i detta utefter mognad, vilket för dem innebär ett stegvis lärande i praktisk och teoretisk teori så som det uttryckts i läroplanen. Ett viktigt mål är att eleven lär sig att ta ansvar för sig själv, att känna ansvar för andra och att reagera på missförhållande.

Meddelande om vissa ändringar av projektet delgavs till Brå under våren 2006 och godtogs.

Genomförande

Hösten 2005

Kick Off dag för merparten av personal som arbetar i skolan Föreläsning om Hälsofrämjande skola Föreläsning av Niklas Odén från BRÅ	augusti
Projektledare gav presentation av arbetsmaterialet Livets spelregler och Du & Jag, Rätt & Fel för alla arbetslagen	augusti
Arbetslagen hade i uppgift att prova arbetsmaterialet ovan under hösten	
Studiedag. Vad behöver vi jobba med på skolan? (Inventering) Gruppdiskussioner i mixade grupper från alla arbetslagen. För grundskolans personal från förskoleklass – år 9	september
2006	
Projektgrupp bildades på skolan Med regelbundna träffar under året.	februari
Studiedag, för all personal på skolan Genomgång av projektet Värderingsövningar med mixade grupper från alla arbetslag	maj
Studiedag, för (nästan) all personal på skolan Antivåldsföreläsning av Anders Bernström från Rädda Barnen fm Samarbetsövningar och värderingsövningar i grupper em	augusti
Alla arbetslag och med elevmedverkan diskuterade våra gemensamma regler på skolan. Några arbetslag har även tagit upp detta på föräldramöten.	hösten
Föreläsning för elever i år 9, med Anders Bernström, se ovan. Föräldrar och personal fick också möjlighet till att lyssna.	september
Hela skolan hade en temavecka med uppdrag att arbeta med samarbete och värderingsövningar med elever	september
Sneställtprojekt för år 8 samt för år 9 i särskolan Föreläsning av personal från Amnesty för all personal med ansvar för elever i år 8 i grundskolan samt år 9 i särskolan. Workshop samt teater för elever kring temat jämställdhet	oktober
En grupp personal har varit på föreläsning om likabehandlingsplan och sociala koder inför arbetet med att omarbeta vår gemensamma plan på skolan	oktober
Studiebesök på Nyvångsskolan, se på deras elevinflytande organisation Personalrepresentanter och elevrepresentanter från elevrådet	november
Arbete med likabehandlingsplan på skolan samt remissförfarande för personal, elever och föräldraråd	december

Effekter

Det är en lång process att ta sig till målen, men arbetet har startat och har kommit en bit på väg. Personalen har fått en betydligt större medvetenhet av vikten av att arbeta med värdegrundsfrågor och många har arbetat med detta regelbundet med eleverna under projekttiden.

Resultatet av värdegrundsarbetet har följts upp regelbundet efter varje aktivitet genom samtal i arbetslagen och enkäter till både personal och elever.

Studiedagarna och aktiviteter i arbetslagen har medfört att de vuxna har fått redskap för sitt arbete med värdegrundsfrågor med eleverna.

Möten med personal från olika lag på skolan har upplevts positivt. Personalen har lärt känna fler och fått förståelse för varandra och varandras uppdrag.

De flesta eleverna har lyft fram många positiva synpunkter efter våra temadagar, såsom att de har lärt känna fler elever och vuxna på skolan, bättre sammanhållning i klassen och att dagarna har varit roliga.

Det vi skall fortsätta med är att skapa ett större engagemang hos eleverna och jobba för att ge dem ett större inflytande på vår skola.

Alla måste jobba vidare med att bryta allt negativt och lägga fokusen på det positiva.

Ingegärd Salmose
Rektor/Projektansvarig

2007-03-08

Till
Brottsförebyggande Rådet

Komplettering av uppgifter till Brottsförebyggande Rådet Norrevångsskolan - Eslöv

Komplettering av slutrapporten från projektet på Norrevångsskolan
”Värdegrundsarbete nu – för framtiden”

Effekter av projektet

När projektet planerades var det enbart en liten grupp på skolan som var involverade. Målen som sattes upp var inte kända och hade inte diskuterats igenom eller tagits upp underifrån av merparten av personalen på skolan. På skolan var vi nog medvetna om att något måste göras för att stoppa den negativa spiralen. Men i det stora hela hade vi inte preciserat vad eller hur vi skulle gå åt problemen. Därför tror vi att målen blev för högt satta och så här i efterhand hade det varit bättre att begränsa projektet så att det hade känts att vi hade nått längre i arbetet mot våra mål.

Med ändringen av projektet som gjordes i början på 2006 blev dock målen mer relevanta att utgå ifrån. Det som är viktigt för framtiden ifall vi startar upp något nytt stort projekt är att bygga det mer underifrån. Det är också viktigt att sätta upp mål som är relevanta och genomförbara för ett projekt under 1 ½ år på en sådan här stor skola. Det finns också stora svårigheter att se till att merparten av de vuxna på skolan är med på tåget och verkligen vill satsa på att nå målen. Det tog mycket tid att ge information till alla på skolan och implementera våra tankar kring projektet. Ett stort hinder på vägen var, att de rektorer som var ingångsättare av projektet slutade på skolan i samband med projektstarten.

På vår skola är vi tre olika rektorsområden med 5 skolledare och totalt ca 170 personal. Den tanken som fanns från början att det skulle vara en projektledare som drog hela lasset var alldeles för optimistiskt. Vi har kommit fram till att det måste vara många som drar i arbetet och ser till att hålla arbetet vid liv i de olika arbetslagen. Vi har också lärt oss att det är helt omöjligt att vara ensam i sådan situation och att det måste finnas personer att ”bolla” saker med och att det finns många som är drivande på en så här stor skola för att kunna genomföra ett projekt

Vi har gjort många olika aktiviteter med inriktning mot olika målgrupper. Det har varit bra innehåll på dagarna och detta har gett en bra start för arbetet på skolan. Men vi ser att processen är lång och att vi ännu enbart är i startgroparna av vårt värdegrundsarbete på skolan. Vi har många idéer på hur vi vill fortsätta och det är viktigt att vi verkligen involverar våra elever i arbetet. Hög prioritering finns att komma ingång med ett välfungerande elevråd och andra ansvarsgrupper för eleverna. Under våren kommer det att påbörjas kamratstödjarutbildning för elever i år 8, som sen förhoppningsvis kommer att rulla på varje år. Våra temaveckor på skolan är av betydelse för att skapa mötesplatser för elever och personal på skolan. Men av stor vikt att vi vuxna möts i olika sammanhang på skolan för att jobba vidare med den gemensamma värdegrunden.

Redovisning av uppföljningar/utvärderingar som har gjorts under projektarbetets gång.

September 05. Heldag studiedag, En inventering görs över vad vi behöver jobba vidare konkret med på skolan.

Maj 06. Heldag studiedag med alla vuxna på skolan. Stor vikt av att implementera projektet så att alla har klart för sig vad vi skall arbeta med på skolan. Vi hade också värdegrundsövning i blandade grupper med frågeställningar utifrån "problemsituationer" på skolan. Se vårt material med "4 hörn övningar" samt "Heta stolen". Som avslutning fick varje arbetslag göra en reflektion över dagen samt diskutera vad som är viktigt att vi arbetar vidare med i första hand.

Augusti – september 06. Arbete med normer och värden, regler på skolan i arbetslagen, med elever och föräldrar. Frågeformulär och sammanställning medföljer. Projektgruppen omformar skolans regler utifrån synpunkterna från elever, föräldrar och personal under hösten. Alla får i uppgift att därefter ta det en vända till i varje klass.

Arbete med Likabehandlingsplan med representanter från hela skolan. Planen gick ut på remiss till elever, föräldrar och personal, Se färdig likabehandlingsplan. Därefter får varje rektorsområde i uppgift att ta fram en mer ingående handlingsplan för respektive rektorsområde. Denna är klar för sarskolan samt för åren F-6 i grundskolan samt på gång för år 7-9 grundskolan.

Projektgruppen/Ingegärd Salmose, Rektor